

stede, stærkt og ivrigt beskæftigede, eller at overlade dem fuldkommen Frihed til at udvikle deres Aand udenfor det snævre daglige, noget eensformige Liv; det Eine gjør dem virksomme og arbejdsomme, det Andet gjør dem derimod mere frie i deres hele aandelige Omraade. Jeg har saaledes den fuldeste Overbeviisning om, at der er Midler til at udføre Arbejdet, og at der her ikke er nedlagt noget nyt System.

Hvad iøvrigt Folkevæbningen angaaer, saa er jeg overbevist om, at en Folkevæbning, som ligger saa nær som muligt ved den Folkevæbning, vi have, er brugelig; men derom er Spørgsmaalet ikke her; jeg nævner det kun for at vise, at jeg i den Henseende ikke er vejet tilbage fra min Anskuelse, men jeg har sat min Anskuelse tilside, da jeg skrev Forslaget, for at skrive et, som var brugbart for Diebliffet. Naar man nu siger: ja, men vi ville jo snart faae en Organisationsplan, som vi saa kunne gaae ind paa, saa maa jeg gjøre opmærksom paa, at der vil blive mere end een Grund, som i den kommende Tid vil vanskeliggjøre Udarbejdelsen af en Organisationsplan; der vil komme mere end een Grund, som maa opfordre os til i den Retning at give Tid, og at søge Udviklingen Skridt for Skridt. Vi gjøre bedre i, lidt efter lidt at bøde paa det, vi have, end i at vente, til det store Gode, som skal komme, kommer, og da, saa at sige, blive nødt til at tage det, om det endog saa er os imod. Jeg troer vist, at Enhver her i Thinget vil give mig Ret, naar jeg siger, at i hvad der her er foresaldet, og hvad der her foreligger, findes ingen Grund endnu for mig til at tage mit Forslag tilbage.

B. Scholer: Det glæder mig at høre, at den ærede Forslagsstiller udtalte, at vi maatte være fattede paa, at den Udvikling, hvortil det maatte komme, er en Heelsaat. Jeg samstemmer aldeles med ham, naar han udtalte, at det, det i saa Henseende kommer an paa, er at udfordre, hvad der indenfor dette Statshele maa tilkomme den enkelte Statsdeel at afgjøre. Men naar han i Anvendelsen af denne statsretlige Grundsætning paa Hærvæsenet udtalte, at det, som tilkommer den enkelte Statsdeel, er Anvendelsen af Mandskabet og Ud-

redelsen af Pengemidlerne, da kan jeg kun be-
tingelsesvis stemme med ham. Jeg kan vel forstaae, at det kan overlades til den enkelte Statsdeel at bestemme Udreddelsesmaaden af dens Quotadeel; men naar det skal overlades til en enkelt Statsdeel at bestemme Udreddelsessummens Størrelse, saa kan jeg ikke forstaae Andet, end at den hele Stat falder fra hinanden i mange anarchiske Stater, om man kan tale om saadanne. Jeg kan ogsaa forstaae, at det ved den fremtidige Organisation af Statens Armeé kan overlades til de enkelte Statsdele at træffe Foranstaltninger om Mandskabets deelwise Benyttelse, Noget, som Forslagsstilleren sigtede hen til ved at omtale vort fra 1807 til 1814 bestaaende Landeværn, og jeg vil, for at oplyse, hvad jeg mener, tillade mig at vise hen til det preussiske Landeværns 2det Opbud; jeg kan tænke mig, at der kan finde en saadan Anvendelse af Mandskabet Sted. Men skal det derimod overlades til de enkelte Landsdele at tage Bestemmelse om Maaden, hvorpaa det hele Mandskab skal benyttes, saa forekommer det mig atter, at den hele Stat falder fra hinanden i forskellige Stater. Jeg kan derfor ikke efterkomme den ærede Forslagsstilleres Opfordring til, at vi skulde gribe efter denne deelwise Organisation af Armeen, da det forekommer mig, at vi derved foregribe en almindelig, en heel og holden Organisation af den hele Stats Armeé, og jeg kan virkelig ikke, af Frygt for en Galba, finde mig i, at man saaledes giver Anledning til, at Staten bliver opløst i forskellige, jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde det, det bliver jo Stater igjen, og jeg veed ikke andet Navn at give dem, end at kalde dem monarchiske Anarchier.

Tscherning: Jeg slutter mig i Gæt og Alt til hvad den sidste ærede Rigsdagsmand har sagt, forsaavidt jeg har kunnet forstaae det, dog med Undtagelse af, at han ikke ønsker Lovforslaget til 2den Behandling, hvilket jeg naturligvis ønsker.

With: Den ærede Forslagsstiller har en Gvne, som jeg ofte har beundret, og det er, at hvad han siger, det være nu sandt eller ikke sandt, siges paa en saadan Maade, at det hester sig i Sukommelsen. Det er Aarsagen til, at man saa ofte, som han selv forleden